

PROF. DR. H. C. D. DE WIT **het genus *Cryptocoryne* 13**
***Cryptocoryne cordata* Griffith**

Het schijnt me toe, dat er nauwelijks een aquariumplant aan te wijzen is, die in de aquariumtijdschriften vaker genoemd werd dan *Cryptocoryne cordata*. Honderden, misschien wel duizenden malen werd de naam gebruikt en de behandeling of levenswijze van deze soort beschreven.

Een tiental jaren geleden rees er twijfel of de plant, die men algemeen in de aquaria als *C. cordata* aantrof, werkelijk wel zo mocht heten. Al spoedig bleek, dat dit niet juist kon zijn en algemeen werd toen voor de vanouds bekende „*Cordata*” de naam de naam *C. griffithii* gebruikelijk. Het heeft jaren geduurd voor ik voldoende planten had gekweekt om tot een enigermate verantwoord voorstel te komen voor de wel uitzonderlijk ingewikkelde systematiek van *C. cordata* en ver-

wante soorten en vormen. Eindeloos is de reeks vergissingen en fouten, die zijn gemaakt. Laat ik hier aan mogen toevoegen, dat ik zelf allereerst bij de foutenmakers moet worden geteld en vervolgens dat slechts na geduldig wachten en vergelijkend kweken het mij mogelijk bleek een indeling aan te duiden, die naar ik geloof, onder de gegeven omstandigheden de meest verkieslijke is.

Het schijnt me niet goed om hier ter plaatse precies na te gaan hoe in de geschiedenis dezer soort de misvattingen ontstonden en tot welk een verwarde toestand die hebben geleid. Deze 'technische' uiteenzetting zou, wil ze begrijpelijk en controleerbaar zijn, zoveel details bevatten en zo uitvoerig moeten zijn, dat een aflevering van 'Het Aquarium' daarmee half gevuld zou worden. Te zijner tijd kunnen de verwoede liefhebbers, die van alles het naadje van de kous willen weten, dat nalezen in een technische publicatie over deze kwestie en over het genus *Cryptocoryne* als geheel.

Laat ik alleen zeggen, dat A. W e n d t, in 'Die Aquarienpflanzen in Wort und Bild' (4e afl., laatste pag. van 67/68) een aantekening toevoegt bij de beschrijving van een plant, die hij als *C. cordata* beschouwde en ook afbeeldde, waarin hij spreekt over een *C. cordata* met gele vlag ('ganz oder grösztenteils gelb'). Deze 'Farbmodifikation' werd sinds 1925/26 niet meer aangetroffen en Wendt vermoedde dat de geel bloeiende vorm in de purper bloeiende is overgegaan, tengevolge van de culturomstandigheden. Wendt had de ware stand van zaken bijna doorzien en ik vond het de moeite waard om dit nog even te memoreren. H. B a u m beschreef de vlag (Gartenwelt 13, 1909, p. 5-7) als 'ein leuchtendes Hellgelb' en dat was precies goed.

Mij is thans gebleken dat *C. cordata* deel uitmaakt van een groep van onderling nauw verwante soorten en variëteiten. Het is vaak onmogelijk deze te herkennen wanneer ze niet bloeien. Door milieufactoren kunnen de bladeren en het uiterlijk van de plant zo sterk veranderen, dat ze volkomen gelijk schijnen. Maar wanneer bloei optreedt, blijkt dat de verschillen, die ik hierna zal aanduiden, constant zijn.

Verspreidingsgebied van *C. cordata* Griffith.

